

Jezus Christus als onze Hogepriester

door: Kris Tavernier

Hebreeën 8:1-2, Johannes 17

Inleiding

Vooraf in de brief aan de Hebreeën wordt de Heer Jezus Christus voorgesteld als onze Hogepriester in de hemel (Hebr. 2:17; 3:1; 4:14, 15; 5:5, 10; 6:20; 7:26, 28; 8:1-2; 9:11). “*De hoofdzaak nu van wat wij zeggen is, dat wij zo’n hogepriester hebben, die is gaan zitten aan de rechterzijde van de troon van de Majesteit in de hemelen, een bedienaar van het heiligdom en van de ware tabernakel, die de Heer heeft opgericht, niet een mens*” (Hebr. 8:1-2). Hij staat tussen God en mensen in, Hij is de Middelaar, zo wordt zijn verheven dienst omschreven (Hebr. 8:6). Het werk van een hogepriester raakt de relatie tussen het volk van God en een heilig en rechtvaardig God. Het gaat er over hoe Gods volk verzoend kan zijn met een Heilig God en hoe die relatie bestendig kan blijven en in Gods heerlijkheid aankomen. Kenmerkend voor een hogepriester is dat hij ten behoeve van mensen pleit en dat hij de offers van de mensen aanbiedt aan God (Hebr. 8:3), dat is de tweevoudige dienst die Hij verricht in het ware heiligdom (de hemel). Hij doet dus een tweeërlei werk, een werk voor God en een werk voor mensen.

Voor God

Hij doet iets voor God, nl. onze gebeden aanbieden aan God. We moeten hier denken aan gebeden van aanbidding, dankzegging en lofprijzing die het eren en de verheerlijking van God op het oog hebben. Onze gebeden zijn onvolmaakt, want wij zijn nog niet tot volmaaktheid gekomen, maar de Heer Jezus kan ze toch voor de troon van God brengen. Wij hebben steeds het bemiddelende werk van de Heer Jezus nodig, ook bij onze gebeden. Mooi geformuleerde woorden maken gebeden niet aangenaam voor God. Zoals wij aangenaam zijn voor God door de Heer Jezus Christus, zo wordt ook onze aanbidding, dankzegging en lofprijzing aangenaam voor God *dankzij Hem* (vgl. 1 Petr. 2:5).

In Openbaringen 8:3-5 zien wij een gebeuren in de hemel waar reukwerk met de gebeden van de heiligen vermengd wordt. Reukwerk spreekt in de Bijbel van iets waar God kan van genieten. Er is daar “*een andere engel*” uit wiens hand de rook van het reukwerk voor Gods aangezicht opstijgt. Die ‘andere engel’ is de Heer

Jezus Christus zelf (vgl. Op. 10:1, 14:6, 18:1) die opkomt als de hoogste representant van God (Pas op!: de aanduiding ‘andere engel’ slaat niet altijd op de Heer Jezus). Hij is het die het reukwerk met de gebeden (deze worden gemengd) voor God kan brengen. We zien hier dus een illustratie van wat de Heer Jezus doet.

Opvallend is het “*door Hem*” in Hebreeën 13:15. “Laten wij dan *door Hem* voortdurend een lofoffer brengen aan God, dat is de vrucht van de lippen die zijn naam belijden”.

In Hebreeën 2:12-13 gaat het eigenlijk zelfs nog een stapje verder. De Heer Jezus stemt de lofzang aan te midden van zijn broeders. Hij is één van hen en stemt de lofzang aan God aan en het is als het ware zijn eigen lofzang door middel van de mond van de broeders (‘de kinderen die God hem gegeven heeft’; vers 13) die Hij als Hogepriester aanbiedt aan God.

Dit is de ene kant van het werk dat de Heer Jezus in de hemel doet als Hogepriester, de minder gekende kant. De andere kant, waar we het zo dadelijk zullen over hebben, is meer gekend. Maar de goede volgorde is deze waarbij eerst gedacht wordt aan God en dan pas aan onszelf.

Voor mensen

Hij doet dus ook iets voor ons, nl. pleiten; letterlijk: bidden (Rom. 8:34, Hebr. 7:25). Hij verschijnt ons ten goede voor het aangezicht van God (Hebr. 9:24, 1 Joh. 2:1). De Heer Jezus, die in onze omstandigheden is geweest (Hebr. 2:18, 4:15) pleit voor ons in de hemel en de Heilige Geest die in onze omstandigheden bij ons is (Hij woont immers in elk van ons; Joh. 14:17) pleit voor ons van op de aarde (Rom. 8:26). Al onze noden, onze problemen, onze moeiten, onze verdrukking, onze tegenstand, onze zwaktes, onze strijd, onze verleidingen en onze tranen zijn bij de Vader bekend. De Heer Jezus en de heilige Geest spreken over onze omstandigheden met de Vader. Hoe zijn wij niet gezegend! De Vader kent onze omstandigheden omdat de Heer Jezus en de Heilige Geest deze voor zijn troon brengen. Dit is een heerlijke waarheid, alles is bekend bij de Vader.

Dit is nodig want wij, zijn broeders, de kinderen, zijn nog op aarde en hebben deel aan alle omstandigheden en verzoeken (Heb. 2:14-18). Hij weet wat dat is want Hij is hier zelf geweest. Daarom kan hij ons ook te hulp komen als wij verzocht worden (Heb. 4:14-16). Dit verzocht worden heeft niet te maken met zonden maar met zwakheden (Hebr. 4:15). Zwakheden die weliswaar kunnen leiden tot zonden. Maar daar gaat het niet over. Het gaat over meelijden met onze zwakheden, waardoor we het moeilijk kunnen krijgen om te volharden in Gods weg en dreigen op te geven. Zolang we niet opgeven en de druk van buiten af voelen, lijden we en hebben we hulp nodig om stand te houden. Maar als we dit meelijden van de Hogepriester niet zien en niet bij de troon komen om kracht te ontvangen geven we het op en nadat we het opgegeven hebben zijn we een prooi voor de boze en komen we tot zonde. Zwakheid is tekortschieten aan de roeping van God en aan onze opdracht om als hemelse getuigen hier op aarde te leven (Hebr. 3:1).

Hoe zijn wij niet gezegend! De Vader kent onze omstandigheden omdat de Heer Jezus en de Heilige Geest deze voor zijn troon brengen. Alles is bekend bij de Vader. Dit is een heerlijke waarheid!

Samenvatting

Samenvattend kunnen we stellen dat de Heer Jezus, als onze hogepriester in de hemel, er garant voor staat dat de relatie tussen God en de gelovigen open blijft. We moeten dan wel bedenken hoe de gelovigen in de brief aan de Hebreëen gezien worden. De gelovigen worden gezien als pelgrims die op reis zijn. Ze zijn niet meer in Egypte (de wereld) want ze zijn verlost, maar ze zijn ook nog niet aangekomen in Kanaän (het beloofde land, voor ons de hemel) want we zijn nog onderweg op deze aarde. Dit is heel anders dan in de brief aan de Efeziërs waar wij gezien worden als geplaatst in de hemelse gewesten of dan in het evangelie van Johannes waar wij gezien worden als kinderen van de Vader. In de Hebreënbrief ligt de nadruk op het feit dat wij op de aarde nog onderweg zijn. Onze reis naar het huis van de vader is nog bezig. Dat betekent dat wij nog ons zondig vlees meedragen, dat wij nog in een vijandige omgeving zijn, dat wij nog lasten, moeiten en verleidingen kennen. M.a.w. dat wij zwak zijn, moedeloos kunnen worden en het kunnen opgeven. En precies dan mogen wij zien op de Heer Jezus Christus als onze Hogepriester in de Hemel. Hij brengt de omstandigheden van onze reis voor de troon van de Vader. Het is zo mooi dat precies de brief aan de Hebreëen, waar de gelovigen gezien worden als pelgrims op deze aarde, ons de hogepriesterlijke dienst van de Heer Jezus laat zien. De dienst van de Hogepriester is nu er voor te zorgen dat we niet opgeven en Gods kracht zoeken. Hij brengt onze gebeden en smekingen om stand te houden bij God. De Hogepriester zorgt er voor dat God daarin de volkomen dienst en trouw van zijn Zoon ziet en komt ons te hulp.

De Hogepriester kan met ons meelijden en komt ons te hulp vanuit het heiligdom.

Johannes 17

In Johannes 17 krijgen we een illustratieve blik op het werk van de Heer Jezus als onze Hogepriester. Het is een soort voorafspiegeling van het werk dat Hij in de hemel zou gaan doen. Het wordt wel eens ten onrechte het hogepriesterlijke gebed genoemd wordt, want Hij was toen nog geen Hogepriester. Dat is Hij sinds Zijn verhoging in de hemel bij zijn hemelvaart (Hebr. 5:10, 6:20, 8:4). Het geeft ons echter wel een mooi idee, omdat het zo hogepriesterlijk van aard is. Hij plaatst zichzelf tijdens dit gebed als het ware al in de hemel als onze Voorspraak (vs. 9-11a). *“En Ik ben niet meer in de wereld, en zij zijn in de wereld, en Ik kom tot U. Heilige Vader”*. Met betrekking tot zichzelf zegt Hij: ‘Ik ben al niet meer in de wereld, ik ga naar u toe’. Met betrekking tot ons zegt Hij: ‘maar zij blijven wel in de wereld’. Dit lijkt mij mooi overeen te komen met de gedachtegang van de Hebreënbrief waarbij Hij de Hogepriester in de Hemel is en wij de pelgrims op aarde. Toch moeten we bedenken dat we de Heer Jezus hier zien als de Zoon die spreekt tot de Vader. Dat is intiemer dan wanneer we Hem zien als de Hogepriester die spreekt tot God. In Johannes 17 zien we dat de Zoon voorbede doet voor ons zodat we trouw zouden blijven aan onze roeping om als kinderen van de Vader op aarde te leven. Dat raakt dicht aan Zijn werk van Hogepriester als de grote Voorbidder en Krachtgever die wanneer wij zwak zijn en lijden door onze zwakheden ons ter hulp komt. Het pleitwerk van de Heer Jezus in de Hebreënbrief en in Johannes 17 liggen vrij dicht bij elkaar. In beide worden wij gezien als nog op de aarde zijnd, maar eveneens als kinderen van God. Toch is het ook onderscheiden want in de Hebreënbrief valt de nadruk op het pelgrim zijn in deze wereld, behept zijnd met zwakheid. In Joh. 17 is er echter geen aandacht voor zonden of zwakheid van onze kant, maar worden wij gezien als kinderen van God temidden van een wereld die in de boze ligt. Het gaat er hier dan ook niet over dat onze verhouding tot God verzekerd moet blijven. Het is een vragen of wij mogen voldoen aan onze roeping om als kinderen van de Vader te leven met het oog op de vijandschap van de wereld.

Het eerste deel van Johannes 17 is gericht op de Vader (vs. 1-8). Geheel overeenkomstig met wat we eerder overdacht hebben: eerst de eer van de Vader, dan de zorg voor ons. Met betrekking tot de Vader spreekt Hij over:

- het verheerlijken van de Vader (vs. 1-5)
- het bekend maken van de Vader als Gever en liefdevolle Zender (vs. 6-8).

De Heer Jezus heeft in de eerste plaats de verheerlijking en de openbaring van de Vader op het oog. Met een heilige ijver heeft Hij deze opdracht zorgvuldig uitgevoerd. Heel vaak lezen we in de

evangeliën dat de Heer Jezus de blik van zijn omstanders richt op de Vader. Eén van de mooiste voorbeelden hiervan is de opwekking van Lazarus (Joh. 11:42-43). Nu Hij in de hemel, bij de Vader, is heeft Hij opnieuw als taak om de verheerlijking van de Vader te handhaven door onze aanbidding, lofprijzing en dankzegging aangenaam te maken en aan Hem aan te bieden.

In het tweede deel bidt de Heer Jezus dan ten behoeve van ons. De dingen waarvoor Hij bidt zijn:

- onze bewaring tijdens ons verblijf op aarde ten opzichte van mensen en de boze (vs. 11b-15)
 - Ten opzichte van mensen (vs. 13-14): Onze blijdschap ondanks haat die wij van mensen mogen verwachten. Wanneer wij werkelijk willen leven als discipelen van de Heer Jezus, dan mogen we erop rekenen dat ongelovige mensen dat niet zullen appreciëren. De volgelingen van de Heer Jezus ondervinden altijd wel op de een of andere manier tegenstand of vervolging (vgl. Mat. 5:12). Maar God is bij machte om ons staande te houden (Rom. 14:4b).
 - Ten opzichte van de boze (vs. 15): De satan en de zijnen hebben een hekel aan gelovigen. De satan weet dat Hij gelovigen nooit meer kan vangen in die zin dat hij hen nooit meer met zich kan meesleuren in de hel. De beste optie die hij heeft is om gelovigen in de praktijk van hun leven lam te leggen zodat zij niet meer als getuigen van de Heer Jezus optreden. God kan ons ook hiervoor bewaren.
- onze heiliging door het woord der waarheid (vs. 17-19). Tegenover de onheiligheid van de mensen en de boze in deze wereld staat de heiligheid van God. Vs. 11 is de enige keer dat de Heer Jezus de Vader aanspreekt als 'Heilige Vader'. Het is sprekend in deze context.
- de eenheid van de gelovigen, met elkaar verbonden doordat wij elk afzonderlijk met God verbonden zijn (vs. 21-23).

Vervolgens zien we dat de Heer Jezus zijn aandacht richt op ons en op wat wij nodig hebben. Dan begint zijn pleitwerk, toen van op de aarde maar als aanwezig in de hemel en nu terwijl Hij aanwezig is in de hemel. Het is zeer leerzaam om te overdenken wat de Heer Jezus ten behoeve van ons bidt. Zijn wij vaak gericht op onze aardse noden (kleding, voedsel, huisvesting, enz. die ook bij de Vaderzorg van God horen, Mat. 6:25-34), de Heer Jezus is voornamelijk gericht op onze geestelijke noden! Dit hoort bij ons ook zo te zijn. *"Zoekt echter eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u erbij gegeven worden"* (vs. 33).

De intimiteit van dit gebed hoeven we nauwelijks te onderstrepen, het is zo merkbaar. Het is een hoofdstuk dat vanzelf vraagt om met bewondering en ontzag

gelezen te worden. Het voelt aan als heilige grond waarbij wij, met ongeschoeide voeten, van op een afstand blijven kijken. Het is zo hemels, zoals de hemelse voorspraak van onze Hogepriester in de hemel.

Gethsemané

Het is niet goed om dit gebed van Johannes 17 los te lezen van het gebeuren waarin het gekaderd is. De Heer Jezus heeft net Zijn laatste woorden tot Zijn discipelen gesproken. In dit gebed richt Hij zich vervolgens, hoorbaar voor de discipelen, tot de Vader. Daarna komt (hoewel niet beschreven in het Johannes evangelie) het bidden in de hof van Gethsemané.

Wat een contrast vinden we daar! Zo prachtig als dit gebed van Johannes 17 is, zo verschrikkelijk is het bidden in de hof van Gethsemané. Tijdens het gebed van Johannes 17 had de Heer Jezus zich als het ware al in de hemel verplaatst, verheerlijkt, voorbij het lijden. Tijdens het bidden in de hof van Gethsemané stond Hij vlak voor zijn lijdensweg. Zijn lijden was zwaarder dan wij ooit zullen hebben en Hij is dieper gegaan dan wij ooit zullen moeten gaan. Daardoor is Hij volmaakt om als onze Hogepriester op te treden. Hij heeft zelf geleden in verzoeken (Hebr. 2:18). Hij kan met ons meevoelen want Hij is op gelijke wijze als wij verzocht geweest, doch zonder te zondigen (Hebr. 4:15) Het ene kon niet zonder het andere. *"Hij die tijdens zijn dagen in het vlees met sterk geroep en tranen zowel gebeden als smeking en geofferd heeft aan Hem die Hem uit de dood kon verlossen (en Hij is verhoord om zijn godsvrucht), heeft, hoewel Hij Zoon was, de gehoorzaamheid geleerd uit wat Hij geleden heeft; en volmaakt geworden is Hij voor allen die Hem gehoorzamen een oorzaak van eeuwige behoudenis geworden, door God begroet als hogepriester naar de orde van Melchizedek"* (Hebr. 5:7-10).

De Voorspraak

We hebben gezien dat de Heer Jezus een dienst verricht als Hogepriester die erop gericht is om de aanbidding voor God gestand te doen. Bovendien is Hij er om ons te bewaren zodat wij staande mogen blijven in onze aardse omstandigheden zodat de praktijk van ons leven "aanbiddend" kan zijn.

Bij zijn bediening als Voorspraak valt een geheel ander accent. Zijn werk als Voorspraak gaat namelijk over totaal iets anders. Het is ook enigszins hogepriesterlijk maar toch anders, het heeft namelijk te maken met zonden. Wanneer wij als gelovigen, die verzoend zijn met God, nog zonden doen dan is Hij daar in de hemel, Jezus Christus de Rechtvaardige. De aanwezigheid van het reinigende bloed van Christus daar maakt alles goed. Zijn bediening als Voorspraak in de hemel is niet een werk van meelijden en te hulp komen, maar een werk van verzoening. Ook dit werk is absoluut noodzakelijk aangezien wij nog zondigen. We lezen

hierover in 1 Johannes 2:1-2 *“Mijn kinderkens, ik schrijf u deze dingen opdat u niet zondigt. En als iemand zondigt, wij hebben een voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de rechtvaardige; en Hij is het zoenoffer voor onze zonden; en niet voor onze zonden alleen, maar ook voor de gehele wereld”*.

In Leviticus 16 vinden we iets interessants in dit verband. Op de grote verzoendag moest de hogepriester verzoening doen voor de zonden van het volk. Het is opmerkelijk dat Hij hierbij van kledij moest veranderen. Bij deze dienst droeg hij niet de kleren van zijn heerlijkheid als hogepriester zoals we die vinden in Exodus 28:2-39, maar een eenvoudig slavenkleed. Hij

droeg slechts een linnen onderkleed, een linnen broek, een linnen gordel en een linnen tulband. Eigenlijk deed hij dat werk niet als hogepriester maar als dienstknecht. Het hoorde wel bij zijn functie als hogepriester maar het was toch anders van aard.

Het werk van de Heer Jezus Christus als Voorspraak heeft te maken met de negatieve kant van de gelovige, het gaat immers over het opruimen van zonden die wij nog steeds doen. Zijn werk als Hogepriester heeft een positievere klank omdat het dan gaat over het staande houden van de gelovige en gericht is op de aanbidding van God.

Oorsprong: KT 25-10-2006 Revisie: 22-11-2006

© Oude Sporen 2006